

énekelni egy szerepet, vagy se, ha egészséges vagyok, elsősorban lelkiállapot kérdése. Ez az éra egy bizonyos nyomást jelentett. Először ez alól kell felszabadítani a társaságot. Én is elveszítettem saját magamat, és azon gondolkodtam, hogy nincsen mit keressek a szakmában. Nem véletlen, hogy ekkor kezdtem külföldre járni; ott nagyon nehéz körülmények között, és olyan partnerek mellett, mint például a Gyaurov volt, megmértem saját magamat, és így kaptam vissza az önbizalmamat.

Amit szeretnék megtartani, az a fajta igényesség, amellyel Oberfrank Géza dolgozott. Más kérdés, hogy ő ezt milyen eszközökkel próbálta megvalósítani. Azt hiszem, ő kevésbé jó pszichológus, mint amilyen jó művész. Egy társulat sikeres vezetéséhez a jó emberi kapcsolatok pedig feltétlenül szükségesek. Ha én leülök valakivel beszélgetni, annak ne legyen kétségei, hogy egyenrangú félként tárgyalunk. Ezért tartom szerencsésnek, hogy énekes áll egy társulat élén, aki napról napra, estéről estére ugyanazokkal a gyötrelmekkel találja szembe magát, mint a társulatának más tagjai. Ez garancia arra, hogy nem fogok újabb görcsöket elültetni beléjük. Másfelől meg nem is tudnak becsapni, hogy mit lehet és mit nem. Azt szeretném, hogy senki ne énekeljen a hangjának nem megfelelő szerepet. Már több emberrel beszéltem, hogy mondjanak le szerepekről, mert azok tönkreteszik a hangjukat. A társulatépítésben legfontosabb a fiatalítás, a legtöbb hangfajban hiányzik az utánpótlás. Az én korosztályom már kifele megy a szakmából, sokat énekelünk, Vasznál egy szezonban 100 este is volt előadás. Mi lassan már csak azt fogjuk énekelni, ami a legkedvesebb, a legjobban fekszik. A nagy terhek cipelése, s a kísérletezés már a következő generáció feladata.

(1989)

Márok Tamás

